

Analiza stron internetowych urzędów miast poświęconych konsultacjom społecznym w województwach: lubuskim, podlaski, pomorskim i warmińsko-mazurskim

Katarzyna Misiak

Analiza, którą dokonałam, obejmuje cztery województwa: lubuskie, podlaskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie. Analizie zostały poddane oficjalne strony urzędów miast pod kątem obecności narzędzi do konsultacji społecznych oraz obecności osobnej strony dedykowanej konsultacjom.

Jeśli chodzi o województwo lubuskie, analizie poddane zostały 42 strony. Na czterech z nich umieszczone jest forum (w tym jedno z nich niestety nieaktywne). Żadne z nich nie zawiera informacji na temat tego, kto odpowiada na pytania uczestników. Kilka stron zawiera odnośnik do profilu na facebooku. Być może jest to nowa, wygodniejsza forma kontaktu władzy z mieszkańcami. Wątek ten wymaga jednak osobnej analizy. W kilku przypadkach istnieje możliwość zadawania pytań burmistrzowi (lub przewodniczącemu rady), a także wpisu do księgi gości. Ciekawym przypadkiem jest strona Urzędu Miasta Żagań. Zawiera ona zakładkę „Razem zmieniamy Żagań!”, w której znajduje się zarówno zachęta do przesyłania pod wskazany adres mailowy informacji o miejscach, które niekorzystnie wpływają na wizerunek miasta, jak i obietnica reakcji na zgłoszenia. Żadne z miast w województwie lubuskim nie posiada oddzielnej strony poświęconej konsultacjom społecznym.

Liczba miast w województwie	42
Liczba forów na oficjalnych stronach um	4 (9,5%)
Liczba ankiet na oficjalnych stronach um	0
Liczba osobnych platform poświęconych konsultacjom społecznym	0

Tabela 1. Analiza stron internetowych w województwie lubuskim

W województwie podlaskim analizie poddano 40 stron internetowych urzędów gmin. Pięć z nich zawiera fora, które umożliwiają dialog z mieszkańcami, na dwóch zamieszczone były ankiet. Na dwóch innych stronach jest aktywny czat (w jednym z nich na pytania

mieszkańców odpowiedzi udziela administrator), na niektórych pojawia się księga gości lub zakładka „pytania do burmistrza”. Wydaje się, że nie są to narzędzia, które umożliwiają sprawne porozumiewanie się ze społecznością lokalną. Na kilku stronach można znaleźć odnośnik do profilu na facebooku. Tylko jedno miasto – Łomża – ma oddzielną stronę internetową poświęconą konsultacjom społecznym. Na stronie tej działa forum, na którym został poruszony jeden wątek w 2014 roku („Konsultacje w sprawie zagospodarowania hali targowej”) oraz zakładka „ankiety”. Na stronie w zakładce „konsultacje” pojawiają się informacje o konsultacjach, które odbywają się „na żywo”. Informacje z tej zakładki, które pojawiły się w 2013 roku, to: „Kawiarenka obywatelska” (informacja o spotkaniu), „Spotkanie podsumowujące konsultacje w sprawie Rocznej Programu Współpracy M. Łomża z NGO” (informacja o spotkaniu), „Wizyta studyjna” (informacja o wizycie), „Badanie poziomu zadowolenia Klientów Urzędu Miejskiego w Łomży” (informacja o badaniu), „Konsultacje Rocznej Programu Współpracy z NGO” (informacja o tym, że na stronie um można zamieszczać uwagi do programu). Łomżyńska strona poświęcona konsultacjom społecznym nie została poddana drugiemu etapowi analizy, ponieważ w 2013 roku nie przeprowadzono przy jej pomocy żadnej konsultacji.

Liczba miast w województwie	40
Liczba forów na oficjalnych stronach um	5 (12,5%)
Liczba ankiet na oficjalnych stronach um	2 (5%)
Liczba osobnych platform poświęconych konsultacjom społecznym	1 (2,5%)

Tabela 2. Analiza stron internetowych w województwie podlaskim

Jeśli chodzi o województwo pomorskie, analizie poddano 42 strony internetowe. Co ciekawe, na żadnej stronie nie jest umieszczone forum. Większość stron zawiera odnośnik do profilu na facebooku, co może wskazywać na pewną „nowoczesność” tego regionu. Pięć miast skorzystało z możliwości umieszczenia ankiety internetowej. Na trzech stronach można znaleźć odnośnik do portalu „Decydujmy razem”. Ciekawym przypadkiem jest strona Miastka, która zawiera zakładkę „Pytania do burmistrza”. Publikowane są one na stronie

w formie postów, na które burmistrz odpowiada osobiście. W województwie pomorskim żadne miasto nie korzysta z oddzielnej platformy poświęconej konsultacjom społecznym

Liczba miast w województwie	42
Liczba forów na oficjalnych stronach um	0
Liczba ankiet na oficjalnych stronach um	5 (11,9%)
Liczba osobnych platform poświęconych konsultacjom społecznym	0

Tabela 3. Analiza stron internetowych w województwie pomorskim

W ostatnim województwie, warmińsko-mazurskim, poddano analizie 49 stron internetowych. Tylko dwie strony zawierają fora, które zdają się pełnić funkcję platformy do dyskusji między mieszkańcami, nie zaś konsultacji między władzą a społecznością. Na jednej stronie umieszczono ankietę dotyczącą tematu elektrośmieci, na dwóch – sondę. Prawie wszystkie strony internetowe zawierają odnośnik do profilu na facebooku. Województwo warmińsko-mazurskie zdecydowanie odbiega od pozostałych trzech, jeśli chodzi o oddzielne strony internetowe poświęcone konsultacjom społecznym. Aż trzy miasta zdecydowały się na stworzenie takiej przestrzeni. Są to: Lidzbark Warmiński, Ełk oraz Olsztyn. W pierwszym z nich niestety nie są zamieszczone żadne konsultacje rozpoczęte, zakończone ani planowane. Szczegóły dotyczące pozostałych dwóch zostaną przedstawione niżej.

Liczba miast w województwie	49
Liczba forów na oficjalnych stronach um	2 (4,1%)
Liczba ankiet na oficjalnych stronach um	1 (2%)
Liczba osobnych platform poświęconych konsultacjom społecznym	3 (6,1%)

Tabela 4. Analiza stron internetowych w województwie warmińsko-mazurskim

Drugi etap badania poświęcony był analizie poszczególnych stron internetowych poświęconych konsultacjom społecznym, wyłonionych w pierwszym etapie (opisanym wyżej). Z czterech województw udało się wyodrębnić zaledwie cztery miasta korzystające z

takich stron: Łomża (woj. podlaskie), Lidzbark Warmiński, Ełk i Olsztyn (woj. warmińsko-mazurskie). Z analizy w drugim etapie wyłączono strony internetowe Łomży i Lidzbarka Warmińskiego, które nie zawierają żadnych konsultacji z roku 2013.

Olsztyńska strona poświęcona konsultacjom społecznym zawiera 3 konsultacje przeprowadzone w 2013 roku: „Modernizacja ulicy partyzantów”, „Zmiana uchwały o konsultacjach społecznych” i „Strategia Rozwoju Olsztyna”. Wszystkie z nich zawierały informacje o celu konsultacji. W 66% (2 z 3) przedmiot konsultacji został sproblematyzowany względem uczestników, co pozwala na lepsze przygotowanie do debaty. Każda konsultacja zawierała informację na temat tego, do kogo jest skierowana. W dwóch przypadkach odbiorcami byli wszyscy mieszkańcy, w jednym – mieszkańcy konkretnej ulicy oraz przedsiębiorcy. Wszystkie konsultacje określały formę zaangażowania uczestników oraz termin rozpoczęcia konsultacji. W dwóch znalazła się również informacja na temat terminu ogłoszenia wyników. Każda konsultacja dotyczyła innego obszaru tematycznego, kolejno: transportu i łączności, zasad przeprowadzania konsultacji, strategii rozwoju miasta. Średnia liczba uczestników konsultacji wyniosła 66. Ze względu na małą ilość konsultacji możliwe i bardziej miarodajne jest przedstawienie uczestnictwa w każdej z nich. W przypadku konsultacji „Modernizacja ulicy partyzantów” na forum pojawiło się 136 odpowiedzi, wątek „Zmiana uchwały o konsultacjach społecznych” zawiera 37 odpowiedzi, a „Strategia Rozwoju Olsztyna”, co wynika z podsumowania, natomiast – 16 odpowiedzi i 25 zgłoszonych uwag. Wszystkie konsultacje zawierają materiały stanowiące kontekst do debaty; w jednej z nich umieszczony został materiał multimedialny składający się z nagrań audio i wideo pochodzących z towarzyszących konsultacjom internetowym spotkań władz z mieszkańcami w danej sprawie. Na stronie nie ma informacji na temat redaktora materiałów informacyjnych. W każdym przypadku konsultacje na platformie były równoległą formą zbierania informacji od mieszkańców. Towarzyszyły im spotkania „na żywo” oraz możliwość składania formularzy konsultacyjnych w urzędzie. W przypadku 2 konsultacji (na 3) opublikowany został raport podsumowujący (w jednej przyjął on formę listy uwag z rozstrzygnięciami każdej z nich). Redaktorem raportu z konsultacji był pan Bartosz Kamiński z Biura Komunikacji Społecznej. W dwóch przypadkach, po zakończonych konsultacjach, pojawiła się informacja o decyzji w sprawie. Każda konsultacja była moderowana z profilu Biura Komunikacji Społecznej. Moderatorem był pan Bartosz Kamiński. W jednym przypadku

rolę moderatora przyjęła również pani Magdalena Rafalska z Biura Planowania Przestrzennego.

Drugi analizowany przypadek to konsultacje prowadzone przez Urząd Miasta Ełk. W tym wypadku do konsultacji wykorzystana jest ogólnopolska platforma mamzdanie.org.pl. Podmioty korzystające z platformy mają możliwość umieszczania na niej wszelkich informacji związanych z konsultacjami, które następnie mogą być komentowane przez zainteresowanych (możliwość wypowiedzi w konkretnym wątku). W 2013 roku na platformie zostały umieszczone 3 wątki: „Ełk: konsultacje w sprawie inicjatywy lokalnej”, „Ełk: zasady przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami”, „Ełcka Karta Współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi”. Ta ostatnia została włączona do analizy z powodu jej dostępności dla wszystkich mieszkańców (co było kryterium wyboru jednostek analizy), pomimo tematu dotyczącego organizacji pozarządowych. Wszystkie wątki zawierają informacje o celu konsultacji, jednak w żadnym z nich przedmiot nie jest sproblematyzowany. W każdej konsultacji umieszczona jest informacja na temat tego, do kogo jest skierowana. We wszystkich odbiorcami są organizacje pozarządowe, podmioty działające w sferze pożytku publicznego oraz wszystkie zainteresowane osoby, co zinterpretowano jako ogół mieszkańców (możliwość wypowiedzi dla wszystkich). Wszystkie konsultacje zawierają informacje na temat formy zaangażowania mieszkańców oraz informacje podstawowe o terminie rozpoczęcia konsultacji. W żadnej z nich nie został dodatkowo podany termin ogłoszenia wyników. Konsultacje dotyczyły trzech różnych obszarów tematycznych: inicjatywy lokalnej, zasad przeprowadzania konsultacji oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi. Niestety żadna z analizowanych konsultacji nie doczekała się żadnej wypowiedzi, a więc liczba uczestników jest równa zero. W każdym przypadku konsultacje online były równoległą formą zbierania informacji od mieszkańców. W 100% konsultacji dostępny był materiał stanowiący kontekst do debaty. Nie pojawiły się natomiast żadne materiały multimedialne. W żadnym przypadku nie opublikowano raportu z konsultacji. Nie można również mówić o moderatorach dyskusji. Być może wynika to ze specyfiki portalu, na którym umieszczone są ełckie konsultacje. Na stronie umieszczona jest wyraźna informacja dotycząca redaktora materiałów informacyjnych. We wszystkich przypadkach jest to pan Maciej Juchniewicz, Pełnomocnik Prezydenta Ełku ds. Współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Podsumowując obydwa etapy analizy, należy podkreślić, że tylko cztery miasta z dwóch województw: podlaskiego i warmińsko-mazurskiego (z czterech analizowanych) zdecydowały się na stworzenie oddzielnej platformy poświęconej konsultacjom społecznym. Pozostałe w większości nie mają na swoich stronach internetowych skutecznych narzędzi do tego typu działań. Tylko dwa miasta – Ełk i Olsztyn – w 2013 roku przeprowadziły konsultacje online, co umożliwiło włączenie ich do drugiego etapu analizy. Brak uczestnictwa mieszkańców w konsultacjach ełckich oraz inne braki opisane wyżej pozwalają stwierdzić, iż platforma nie spełnia swojej roli. Być może jest to związane z wykorzystaniem portalu ogólnopolskiego, a nie stworzeniem autonomicznej strony. Konsultacje przeprowadzone przez Urząd Miasta Olsztyn zdają się spełniać większość wymogów postawionych w przeprowadzonej analizie.